

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 115. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649681833744/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

Tilværelse for en Drøm, erindrer sig en lykkeligere Tid han har oplevet, betragter nu os og den hele Natur, kun som Drømmebilleder.

En har den Fixe-Idee, at han troer, at kunne høre ethvert bankende Hjertes Puls slag, at kunne høre det briste i Døden – det brister for ham, i de vildeste Toner, saa han bliver rasende. Man binder ham i en Stol, der ved Hjul kan sættes i en hvirvlende Omdreining. Med et vildt Skrig suser han rundt, til Bevidstheden forgaaer ham, og man da standser Hjulet.

Men bort med disse frygtelige Billeder, Vognen venter alt, der i et Par Timer fører os tilbage til *Dresden*.

Tæt udenfor Byen, ved en Sump, saae jeg for første Gang i mit Liv, en Lygteemand; den hoppede lystigt, i en hvidblaae Flamme, hen ad Jorden; det var alt ganske mørkt da vi rullede ind i Byen.

Kun tre Dage havde jeg endnu at blive her, og der vare endnu mange Ting at see, meget jeg endnu eengang vilde besøge. Som Skyerne i en stormende Nat, jage disse Dages Billeder forbi min Sjæl; hver Time bragte mig noget Interessant. Jeg var paa Billedgalleriet, saae endnu engang de store Mesterses Værker og indprægede mig de herlige Billeder i Sjælen, hørte Messe i den catholske Kirke, og besteg endnu til Afsked, Bjergene i »plauenscher Grund«, en romantisk Egn tæt udenfor *Dresden*, der mindede mig om »*Rätibeland*«, skjøndt den er langt rigere paa Afvexling end dette Harzparti. Veien løb mellem de bratte Klipper, der var en Flod, som dannede et Vandfald, og tæt ved laae en Mølle, Kulsviere kjørte ind i Skoven, og oppe paa Fjeldskrænten sad en lille Dreng og vogtede Gjeder, der var ikke et Malerie i hele Billedgalleriet i *Dresden*, hvor Figurerne kunde være bedre anbragte, end disse vare det her. En qvægende Ro laae over det venlige Landskab; det var som Fjelde, Skove og Blomster drømte om en sydligere Himmel, medens Floden rislede fort mellem Stenene og sang den hele Natur en mægtig, søvnbringende Vuggesang. *Dresden* selv laae saa venlig, mellem de grønne Viinbjerge; det hele Landskab var et Billede paa Barnets Fred, paa det uskyldige Hjertes romantiske Drømmerier. Mange foretrække *Tharand* for *plauenscher Grund*, andre denne for hin; jeg veed ikke hvilket Parti jeg skal træde over paa, begge havde mig noget Eiendommeligt, noget, der ret gjorde, at man fandt sig vel her. Belysningen af en Egn, og Belysningen i vor egen Sjæl, i det vi betragter den, virker saa uendeligt meget. *Plauenscher Grund* med sin bugtede Vei under Klipperne, hvor der er Liv og

Færdsel, forekommer mig mere levende, og synes at fremvise en mere mandlig Character, hvorimod *Tharand*, med sin Ruin, sin speilklare Sø og sin dybe Eensomhed, har noget mere passivt, noget mere qvindeligt.

Jeg kom ret til at tænke paa den gamle Skolemester og maatte sigte med ham: »Her er god Plads, her kunde dog mange Mennesker have godt af den Herlighed!» men hvor faa ere dog ikke de, der see alt det Prægtige, hvormed Gud har smykket vor Jord. I Grunden er der dog kun liden Forskjel mellem Mennesket og Hunden, der, lænket til sit Huus, kun formaaer at gjøre et Par Spring paa sin sædvanlige Tumbleplads.

Endnu havde jeg ikke seet Bibliotheket og Antikkerne; Overbibliothekaren, Hofraad *Ebert*, en hjertelig Mand, hvem vores *Mälbeck* havde anbefalet mig til, viiste mig her megen Forekommenhed. Alt var pynteligt og lyst, Gulvene i de store Sale vare polerede som Speile, og gjennem Vinduene -- ja, her glemte jeg rigtignok den hele lærde Verden rundt om! Hvilket Panorama derude! Bjerger med lysegrønne Väänranker og bagved, de sorte Granskove; Elben, der slyngede sig i store Bugter, hvor Baadene seilede med deres hvide Seil, hvor de store Tømmerfloder glede ned ad Strømmen; kun et Par Karle med bare Fødder, korte hvide Beenklæder, aaben Skjorte og en hvid Straahat paa Hovedet, styrede den hele Bræde-Masse. Det er umuligt, at man kan have Sands for Bøgerne her, naar man seer denne Natur i det klare Solskin udenfor.

At *Dresden*, som Overgangspunkter mellem det nordlige og sydlige Tydskland, ogsaa kan vise hints Character, fik jeg da en Idee om den næst sidste Formiddag, jeg opholdt mig her. Det var koldt, saa jeg frøs! Regnen strømmede ned, og alt fik et mørkt, nordligt Udseende; Dragere løbe gjennem Gaderne med Portechaïser, hvor Damen tittede ud bag de røde Gardiner. *Elben* saae ud som Kaffe, guul og tyk. Næsten ingen viiste sig paa Gaderne.

Regnen rusker, Himlen er graa,
Fjernt i Taage Bjergene staae;
Elben flygter fra Böhmer-Land,
Leeret guult er det dybe Vand.
Svøbt i Kappen Soldaten gaær
Hist paa Broen, hvor Korset staaer.